

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590
A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti belső hírek

1961. szeptember 9.

bb 1. csillagvizsgáló a város közepén

1 tz/gk-lm vg

1961. szeptember 9.

a nagyvárad tér kellős közepén: egy hatszögletű, piros és fekete műanyaggal borított, szürke alumíniumkupolás új épület látható. az arrajáró tájékozatlanok találgatásaival szemben nem könyvsátor és nem is eszpresszó lesz belőle, hanem bemutató csillagvizsgáló

a tit új csillagvizsgálójába korszerű ikertávcsövet építettek, amelyet az elektromos meghajtású óramű önműködően forgat úgy, hogy automatikusan követi a „célbavett”, égi testet, amint az végighalad esti sétáján. már csak az elektromos hálózat bekötése van hátra, s néhány nap múlva megkezdődhet a munka, a tit jelszavának megfelelően: „tudományal a népért...”

az érdeklődők tiszta időben sötétedéstől kezdve az ötszázszorosan nagyító távcsöveken át figyelhetik meg az égboltot, ezekben a hetekben főleg a két óriás bolygót, a szaturnuszt a maga gyűrűrendszerével, a jupiteret csikozott felhőzetével, de a legrészletesebben természetesen a holdat hegyével, krátereivel, stb. jól látszanak azonkívül mostanában a hatyu, a lant és a göncöl nevezetesebb kettős csillagai is.

mindent, amit a távcső mutat, szakszerű magyarázattal kísérik az uránia bemutató csillagvizsgáló tudósmunkatársai, akik ezenkívül is szívesen adnak felvilágosítást az érdeklődőknek bármilyen csillagászati kérdésben./mti/

-.-

bb 3. husz vadmacska-kölyök a karapancsai erdőben

vid so/j-lm so

1961. szeptember 9.

a hercegszántó melletti karapancsai erdőben van az ország egyetlen vadrezervátuma, ahol a vadmacskák is védettek. a ragadozók az idén eddig nem tapasztalt mértékben elszaporodtak. a vadászok becslése szerint mintegy 20 vadmacska-kölyök nevelkedik, ezért az ősszel selejtező vadászatot rendeznek, és kilőnek 5-6 ragadozót. a vadászok szívesen puskavégre kapnák a legnagyobb, 14 kilóra becsült kandurt is./mti/

- 1 -

bb 2. a budapesti népfrontmozgalom tervai az év végéig - izlés-
nevelés, ismeretterjesztés, segítség a tanácsnak

1 di/hmé-lm sr

1961. szeptember 9.

a hazafias népfront budapesti bizottságánál arról tájékoztatták az mti munkatársát, hogy a főváros népfrontmozgalma, mit tervez az év végéig. elmondották, hogy a következő hónapok munkaprogramjának egyik legfontosabb feladata: segítséget adni a tanácsoknak, részt vállalni a lakosságot érintő elgondolások valóra váltásában. ennek érdekében a budapesti népfrontmozgalom egész sor újabb területen társadalmi összefogást kezdeményez.

felhívással fordulnak a lakossághoz: kapcsolódják be a nagyszabású fásítási program lebonyolításába. városszerte többtízezer facsemetét kívánnak elültetni, hogy a zöldövezet növekedésével megnagyobbítsák budapest levegőtisztító „tüdejét”, a munkások, értelmiségiek, háziasszonyok segítségével két-háromszor annyi akác és más fafajta, költözik, majd a pestkörnyéki faiskolákból új helyére, mint amennyit eredetileg terveztek. a népfront segítőtársai ezenkívül a jelenleginél is nagyobb számban vállalnak részt az új lakótelepek környékének és a ma még elhanyagolt grundok helyének parkosításából.

a munkaprogram egy másik jelentős pontja az, hogy mind a budapesti, mind a kerületi népfront-bizottságok nagy gondot fordítanak a távlati fejlesztési tervek ismertetésére. néhány városrészben, így például a 3., a 4., a 10., a 20., és a 21. kerületben ankétokat rendeztek és rendeznek a fejlődés irányáról, méreteiről. ugyanakkor azt is elmondják a lakosságnak, hogy a közös célok megvalósításához milyen területen várnak segítséget a társadalmi munkásoktól. a bizottságok vezetői és aktivistái ezenkívül fővárosszerte tevékenyen közreműködnek az 1962-es községfejlesztési tervek kidolgozásában.

új színpalt jelent a budapesti népfront munkájában az idegenforgalom fejlesztéséhez kilátásba helyezett támogatás. neves szakértőkből néhány hónappal ezelőtt akcióbizottság alakult a kérdés tanulmányozására, s ennek tagjai hamarosan előterjesztik javaslataikat. beszámolnak arról, hogyan csökkenthetnék tovább a szállodahányt, s milyen módon népszerűsíthetnék, használhatnák ki jobban a különféle jellegzetes budapesti nevezetességek vonzóerejét.

/folyt.köv./
21.30

bb 2. /a budapesti...folyt./-lm

tervbe vették, hogy több kerületben, így például a 15., a 16., a 17. kerületben is az otp-val együtt takarékosági napokat rendeznek. ezenkívül a legkülönbözőbb városrészekben előadásokat tartanak a népgazdasági, a vállalati és az egyéni érdekek összefüggéséről. elhatározták, hogy novemberben emlékérmekkel jutalmazzák meg azokat a népfront aktivistákat, akik részt vettek budapest „leltározásában”, a lakóházak állagának felmérésében. több kerületben megnyitja kapuját a népfront szabadakadémia, másutt - elsősorban a peremkerületekben - segítséget nyújt a népfront a mezőgazdasági szakmunkásképzés terveinek kidolgozásához.

végül érdemes megemlíteni, hogy nem hagyták figyelmen kívül a közízlés fejlesztésének kérdését sem. elgondolásaik szerint a képzőművészeti alappal együtt előadásokat tartanak és kiállításokat rendeznek, amelyeknek célja: leleplezni a giccsot és felkelteni az érdeklődést az igazi művészet iránt./mtl/

-.-

bb 4. vasárnap sorsolják a 1. békekölcsönt, hétfőn az 5. és a 6. békekölcsönt - 3 százezer forintos főnyeremény és 131 nagynyeremény a kétnapos húzason

1 kf/-lm vg

1961. szeptember 9.

az országos takarékpénztár szeptember 10-én és 11-én budapesten, a danuvia gorkij művelődési házban / 14. angol utca 13. szám/ rendezi az 1., az 5. és 6. békekölcsön 1961. második félévi sorsolását.

vasárnap délelőtt 10 órai kezdettel az 1. békekölcsönt húzzák, 62 700 kötvényre 19 287 600 forintot.

hétfőn délután fél három órakor kezdődik a sorsolás és két óra alatt bonyolítják le az 5. és a 6. békekölcsön húzását. az 5. békekölcsönből 171 600 kötvényre 31 152 800 forint, a 6. békekölcsönből pedig 235 200 kötvényre 44 387 800 forint jut a nyerteseknek. ezen a napon sorsolják a magyar népköztársaság 4 százalékkal kamatozó törlesztéses kölcsönét is.

a kétnapos húzason 469 500 kötvényre 94 828 200 forintot fizet vissza államunk. a három kölcsön legszerencsésebb kötvénytulajdonosainak 3 egyenként százezer forintos főnyeremény, 32 ötvénezer forintos, 34 huszonegyezer forintos és 65 tízezer forintos nagynyeremény jut./mtl/

- 3 -

Las

bb 5. négy hegyaljai festőművész nyerte el a sátoraljaujhelyi városi tanács képzőművészeti pályázatának díjait

via fm/ke-Lm fm

1961. szeptember 9.

a sátoraljaujhelyi városi tanács végrehajtó bizottsága a város fennállásának 700. évfordulója alkalmából képzőművészeti pályázatot hirdetett. a pályaművek jutalmazására 7.000 forintot ajánlott fel. a díjnyertes pályaműveket a város jubileumi ünnepségén mutatják be.

a bírálóbizottság értékelte a beérkezett műveket. az első díjat 3.000 forint pénzzutalmat koncz józsef festőművész „sátoraljaujhelyi május 1., című, a második díjat, 1.500 forintot debreczeni zoltán „sátoraljaujhelyi utca,, a harmadik díjat, ugyancsak 1.500 forintot lavotha géza „sátoraljaujhelyi részlet,, című művével nyerte el. ezenkívül 1000 forinttal jutalmazták tenkács tibor festőművész „építkezés,, című grafikáját./mti/

-. -

bb 6. harminchatholdas víztároló a zengőaljai állami gazdaságban

via so/j-Lm so

1961. szeptember 9.

a baranyai földeket mintegy másfél száz nagyobb vízfolyás szeli át. a kis parcellákra szabdaltnál határban gondolni sem lehetett a patakok vizének hasznosítására. a felszabadulás előtt alig néhány uradalmi halastó épült, mezőgazdasági öntözés alig-alig volt. a termelőszövetkezetek és az állami gazdaságok belterjes gazdálkodása nyomán mind több helyen épülnek öntözőtelepek, halastavak, víztárolók. ebben az évben már 23 termelőszövetkezet és 4 állami gazdaság öntözi kertészetét, szántóföldjét, rétjét és legelőjét: összesen mintegy 1600 holdat. az elmúlt évtized alatt több mint 800 holdon épült halastó. a zengőaljai állami gazdaságban az idén készült el a megye első nagyüzemi víztárolója, amelynek területe 36 hold.

jelenleg mintegy 50 patak vize táplálja az öntözőberendezéseket és a halastavakat, s már készülnek a tervek újabb vízfolyások munkába állítására. az állami gazdaságok 70 holdon és a termelőszövetkezetek 150 holdon építenek halastavakat jövőre. újpetre közelében gyümölcsösöket, a harsányi-hegy lábánál pedig szőlőtápanyt és csemegeszőlőt akarnak öntözni a jövő évben./mti/

- 4 -

bb 7. háromezer népfreont-aktivista pest megye falvaiban

i áe/gk/s fm 1961. szeptember 9.

az őszi-téli idény közeledtére pest megye falvaiban is megélenkült a hazafias népfreont tevékenysége. a helyi népfreont-bizottságok mintegy háromezer tagja tanulmányozza lakóhelyének időszerű gazdasági, társadalmi, kulturális problémáit, s mindazokat a módszereket, amelyekkel társadalmi uton segíthetik ezek megoldását. a munka fő formája továbbra is az ismeretterjesztés lesz. minden községben legalább tíz ismeretterjesztő előadást terveznek. megemlékeznek a történelmi évfordulókról, más országok ünnepeiről. a megyében széleskörű olvasómozgalmat indítanak. a népfreont-aktivisták vállalták egy-egy irodalmi mű ismertetését a népfreont-összejöveteleken./mti/

-. -

bb 8. az ország legvilágosabb iskolája épült fel csepelen - új tervezési megoldás a tantermek megvilágítására

i sb/tr/s vg

1961. szeptember 9.

a 25-ös építőipari vállalat korszerű, tisztantermes iskolát épített csepelen, a szárcsa utcában. a vállalat minden nélkülözhető munkását ezen az építkezésen vonta össze, s a legutóbbi három szabad szombatot és vasárnapot önkéntes brigádok is dolgoztak társadalmi munkában, hogy előbbre hozzák az építkezés befejezését. így már felépült az iskola és a tanulók csaknem három hónappal a határidő előtt, már a jövő héten elfoglalhatják helyüket a tantermekben.

az új épület az ország legvilágosabb iskolája. kismarty lechner kamill, a középülettervező vállalat építésze készítette a terveket. az eddig ismert külföldi módszereknél sokkal jobb tervezői megoldást dolgozott ki a tantermek megvilágítására. a tervezésnél lépcsőzetesen eltolva helyezte egymás fölé a tantermeket, hogy az alsó terem egyetlen nagy ablaka és mennyezetének keskeny sávja egy méterrel magasabbra érjen, mint a felette levő osztály padlójának síkja. így a napsugár mélyebben világítja meg a tantermet és olcsóbb az építkezés, mert nem kell túl magasra emelni a helyiség egész mennyezetét. az új megoldás érdekessége, hogy az ablakot nem függőlegesen helyezték el, hanem felső részét a tanterem felé döntötték, az ablak síkja majdnem merőleges a fénysugárra. az új megoldás szinte műtermi megvilágítást ad a tantermeknek, s ugyanakkor mintegy 15 százalékkal gazdaságosabb az építkezés. mintha régi módszerekkel kívánnák elérni ugyanazt a megvilágítást. az új elgondolás nemcsak iskolák, hanem rajztermek, irodák, műhelyek tervezésénél is felhasználható./mti/

-. -

9.02

935

L. L. L.

- 5 -

bb. 9. film készül a vas megyei állattenyésztésről

vid ká/j/vl 1961. szeptember 9.

a vas megyei tanács végrehajtó bizottságának határozata értelmében a megye állattenyésztéséről oktatásra alkalmas film készül. a film, melynek forgatókönyvét a megyei tanács mezőgazdasági osztályának állattenyésztési csoportja készítette, bemutatja az országoshírű kemenesaljai, répcelaki, büki termelőszövetkezetek szarvasmarha-, sertés- és baromfitenyésztését, az állattartás fejlődését. vetítésére a téli szakoktatás alkalmával kerül sor. /mti/

..

bb 10. végleges helyén kezdi az új tanévet az oroszlanói zeneiskola - kéthetenként színházi előadásokat rendeznek

vid fm/ke/vl fm 1961. szeptember 9.

oroszlány, a fiatal bányászváros fejlődésére évről-évre nagy összegeket költ az állam. több mint 3000 lakás, új filmszínház, korszerű iskola, az ország egyik legszebb bányász szállója, legszebb strandfürdője, új üzletek egész sora és sok más épült itt az utóbbi években. nagy beruházások lesznek a következő esztendőben is, de néhány fontos dologra most még nem telik az állami költségvetésből. a távlati tervekben nagy művelődési kombinát építése szerepel, de a város vezetői a megvalósításig sem tétlenkednek. megegyezést kötöttek a munkaügyi minisztériummal, hogy a vándortanuló iskola 450 személyes, szinpaddal ellátott nagytermében színházi előadásokat tarthassanak. az új évadban már kéthetenként szórakoztatják itt a város lakóit a déryné színház művészei.

a szénbányászati tröszt és a szakszervezet segítségével, a lakosság társadalmi munkájával kibővítették a régi, kis művelődési házat. az így létesített 200 személyes nagyterem, az öt szakköri helyiség már sokkal gazdagabb programra nyújt lehetőséget az őszi- téli hónapokra. itt helyezték el véglegesen a múlt évben megnyitott zeneiskolát, amelyben az idén már 180 gyermek és felnőtt tanul. tervbe vették továbbá 12 holdas művelődési park építését társadalmi munkával, a lakosság anyagi támogatásával. a tíz millió forint értékű létesítmény építéséhez tavaly kezdtek hozzá, s a földmunkák után most az építőipari munkákra kerül sor. /mti/

..

bb 12. újabb takarmánykeverő üzemek épülnek a hajduságban

vid ká/j/vl 1961. szeptember 9.

a hajdu-bihar megyei termelőszövetkezetek eddig több mint másfélmillió napocsibét vittek el a keltetőállomásokról, s ez a szám háromszorosa a tavaly egész évben felnevelt állományok.

/folyt.köv./

9.08

942 1/5

- 6 -

bb 12. /újabb takarmánykeverő üzemek ... 1. folyt./ vl

a csibék takarmány-ellátására az év elején 3 takarmánykeverő üzemet állítottak fel a megyében, s ezek készítményeiket eredményesen alkalmazzák a közös gazdaságok. az eddigi adatok szerint a takarmánykeverékekkel etetett csibék 2-3 héttel hamarabb érik el a kívánt súlyt, s ugyanakkor csökken az elhullási százalék. a fokozott igények kielégítésére most újabb 2 takarmánykeverő üzemet szerelnek fel a hajduságban: kabán és nagylétán. /mti/

..

bb 17. elkészült az első száz „dentaform super”, fogászati kezelőkészülék

1 kf/kf/vl vg 1961. szeptember 9.

a fogorvosi műszergyár dolgozói a múlt évben dicséretes munkát végeztek: a gyár történetében először nyolc hónap alatt fejlesztettek ki egy új terméket, az univerzális altató berendezést, amelyből kétszázötvenet el is készítettek szovjet exportra. a szép teljesítmény azonban lefoglalta az üzem alkatrészgyártását, s így nem tudták megfelelően megalapozni ideál tennivalóikat. pedig az év végéig újabb 300 altatót és 550 új típusú fogászati kezelőkészüléket kell gyártaniok. az első negyedévben adtak ugyan 100 altató berendezést szovjet és kubai exportra, a másodikban azonban már elmaradtak a 200 új típusú fogászati készülékkel.

a gyár kollektívája most a negyedév végén egyéb feladatain túl csökkenteni akarja adósságát. alkatrészük meg volt már a fogászati berendezésekhez, a szerelésnél azonban összetorlódtott a munka. az üzem vezetői ezért ügyes megoldást találtak a szerelés meggyorsítására. a fogászati készülék összeállításához új technológiát dolgoztak ki igen rövid idő alatt. a berendezést 18 egységre bontották, s egy-egy részt külön brigád szerel össze. a csoportokat a műszaki vezetők is patronálják. így például az 500 alkatrészből álló, legfontosabb egység szerelését a főtechnológus, a végleges szerelést pedig a főkonstruktor irányítja, segíti.

a szalagszerű munkához hasonló szerelés eredményeként szombaton elkészült az első száz dentaform super elnevezésű fogászati kezelőkészülék. az új berendezés a legnagyobb és a legkorszerűbb - nemzetközi szinten is kiemelkedő - gyártmánya az üzemnek. motorja percenként 24.000 fordulatot tesz, kezelése csaknem teljesen automatikus, minden része gombnyomással működik. úgy szerkesztették meg, hogy még a legkomplikáltabb kezeléshez szükséges műszerek is az orvos keze ügyében vannak. tervezői gondoltak a rádió- és a televízió tulajdonosokra is, zavaroszűrővel szerelték fel, hogy a vételt ne zavarja. a száz készüléket rövidesen átadják a metrimpex külkereskedelmi vállalatnak.

szeptemberben még 200 univerzális altató berendezést is gyárt az üzem szovjet és hazai megrendelésre, a következő negyedévben pedig átadják a további 450 fogászati kezelőkészüléket. /mti/

..

9.15

946 1/5

- 7 -

bb 11. az idén már több mint 15.000 magyar turista járt társasutazással a német demokratikus köztársaságban

i tz/gk/s vg 1961. szeptember 9.

az ibusz-nál összeállították az év első nyolc hónapjának idegenforgalmi adatait. érdekes képet nyújt az ndk-ba irányuló forgalom, az ibusz társasutazásaival kilenc különvonaton, illetve kisebb csoportokban már június végéig több mint 9000 magyar turista látogatta meg a német demokratikus köztársaságot, a két nyári hónap pedig 6150 utassal szerepel a kimutatásban, közülük 2100-at hét különvonat szállított, augusztus végéig tehát összesen 15.000-en jártak a baráti német államban.

a nagy utazási lázat azonban előreláthatólag az ősz és a tél sem fogja lehűteni. már szeptember első harmadában hat különvonat 3400 turistát visz ki az ndk-ba, s az év végéig ezeket további tíz különvonat követi. öt a fővárosból, a többi pedig békéscsabáról, debrecenből, győrből, miskolcra és pécsről indul, ugyancsak az év végéig még körülbelül 120 csoportot utazik el 30-30 főnyi létszámmal a menetrendszerű vonatokon.

a magyar turisták közül igen sokan tekintették meg a lipcsei vásárt, ennek köszönhető például a kiugróan magas márciusi turista-létszám, ugyancsak számos hazánkfa kereste és keresi fel a továbbiakban is az erfurti nemzetközi virágkiállítást, de sokan jártak eddig és jutnak el még az év hátralévő hónapjaiban drezdába és lipcsébe is, hazafelé prágai városnézéssel egészítve ki élményeiket, a szilveszteri különvonat utasainak fele pedig drezdában, másik fele lipcsében köszönti majd az 1962. évet.

mindent egybevetve úgy számítják, hogy az ibusz segítségével az egész évben összesen több mint 25.000 magyar turista látogatja meg a demokratikus németországot. /mti /

--

bb 13. népfrent-hiradó vas megye 20 nemzetiségi falujáról

vid fm/ke/s fm 1961. szeptember 9.

vas megye 20 nemzetiségi falujának életéről hiradót szerkesztett a hazafias népfrent megyei bizottsága, ognyenovics milán, a magyarországi délszlávok demokratikus szövetségének főtitkára és dr. wild frigyos, a magyarországi német dolgozók demokratikus szövetségének főtitkára is irt cikket a kiadványban, amelyet szeptember 24-én adnak közre. ekkor rendezik meg a hatodik vas megyei nemzetiségi napot, vaskeresztesen és felsőszölnökön lesznek a német, horvát és vend lakosok találkozói, nagygyűlés, vidám vásár, sportbemutató lesz mindkét községben. /mti /

--

- 8 -

09.22
9147

fel

bb 14. eddig importáltuk, ezután exportáljuk az ioncserelő műgyantákat

i szf/gk/s vg 1961. szeptember 9.

az erőművekben, a textil- valamint az élelmiszeripari üzemekben és számtalan más gyárban, ahol nagy tisztaságú vízre van szükség a technológiai folyamatokhoz, ma már többnyire nem a szokásos meleg eljárással desztillálják a vizet, hanem műanyaggal, ugynevezett ioncserelő gyantákkal. az ioncserelő műgyantával tetszés szerinti tisztaságúvá, lágyságúvá lehet alakítani a vizet, ez az eljárás lényegesen olcsóbb, mint a meleg uton való desztillálás.

a hazai üzemek hosszú időn át külföldről szerezték be az ioncserelő gyantát, többnyire a német demokratikus köztársaságból, de a német szövetségi köztársaságból, sőt az egyesült államokból is, ami tetemes devizakiadást jelentett. néhány évvel ezelőtt a műanyagipari kutató intézet kidolgozta a fontos termék hazai előállításának módját, a fűzfői medicolor vegyitermékek gyára pedig üzemeltette az eljárást és tavaly megkezdte az ioncserelő műgyanta gyártását. az idén júliusig csak egyik fajtáját, az aniongyantát készítette, július óta azonban kation-gyantát is előállít, a termelést a nyáron annyira fejlesztették, hogy most már az egész magyar ipart el tudják látni ioncserelő gyantával, sőt exportra is juttatnak be. a legnagyobb fogyasztó csoport, az erőművek egész évi ioncserelő műgyantaszükségletét már le is gyártotta a medicolor. /mti /

--

bb 15. a hernád völgyében 1500 holdon rendezkednek be az öntözésre

vid ká/j/s mi 1961. szeptember 9.

az idén megkezdődik a hernád völgyi zöldövezet kiépítése. az itt gazdálkodó termelőszövetkezetek öntözéses kertészkedésre rendezkednek be, s termékeiket a miskolci és az ózdi ipartelepek piacaira szállítják majd. az északmagyarországi vízügyi igazgatóság a bársonyos patak és a hernád közötti területen a garadnai, a novajdrányi és a vizsolyi termelőszövetkezetek részére 1500 holdon teremti meg az öntözési lehetőségeket. e munkálatoknál összesen 6400 méter hosszú főcsatornát építenek. a vízügyi igazgatóság e egy-egy perme-
tezőgépet is átad a három termelőszövetkezetnek, ugyanakkor a közös gazdaságok kötelezettséget vállaltak, hogy az elkövetkező években saját költségükön újabb öntözőberendezéseket szereznek be. a főcsatorna építése a közeli napokban megkezdődik. /mti /

--

09.28

90

2. fel

- 9 -

bb 16. új épületben nagyszabású kiállításra készül a nyírbátori muzeum

vid fm/ke/vl fm 1961. szeptember 9.

új épületbe költözött a nyírbátori muzeum. egy védetté nyilvánított, volt kolostorépületet restauráltak, s benne kapott helyet a muzeum. husz helyisége közül tizenegyet állandó jellegű, hármat pedig időszakos és vándorkiállításokra használnak. az állandó kiállításokat most készítik elő, megnyitására az őszi hónapokban kerül sor. többek között helytörténeti, régészeti, néprajzi, természettudományi, fegyvertörténeti kiállítás nyílik. külön-külön helyiségekben mutatják majd be a jégkorszak maradványait őrző bátorligeti növény- és állatvilágát, valamint a báthory-család emléktárgyait. /mti/

9000 mázsa lucernamag a hajdusági termelőszövetkezetekből

vid ká/j/vl 1961. szeptember 9.

hajdu-bihar megye termelőszövetkezetei ebben az évben körülbelül 8000 hold lucerna és vöröshere termését hagyták meg maguk, s erről a területről 9000 mázsa termésre számítanak. lucernamagból mintegy 30 millió forint bevétele lesz a szövetkezeteknek. magfogsra jórészt a harmadik kaszálást hagyták meg, s a betakarítás ezekben a napokban kezdődött. a gépállomások a munka meggyorsítására kétmenetes rendszerező gépeket és átalakított aprómagcsépió kombájnokat bocsátottak a szövetkezetek rendelkezésére. /mti/

bb 19. hatmillió forintot költenek mozis fejlesztésére, tíz új vetítőhely somogyban

vid fm/kfe/vl fm 1961. szeptember 9.

somogy megyében az idén 6 millió forintot költöttek a mozi-hálózat fejlesztésére. összesen tíz új vetítőhelyet létesítettek. hács, gyugy és kisberény község önálló mozit kapott, hét pusztát pedig bekapcsoltak a vándorvetítő hálózatba. negyvenöt községben felújították a régi moziépületet, kicserélték a berendezést. zamárdiban, balatonlellén, balatonfenyvesen és boglárán szélesvásznúvá alakították a mozit. lengyeltötiban és barcon is szélesvásznú film vetítésére alkalmas a filmszínház.

a következő évben a tervek szerint a moziüzemi vállalat további tíz pusztát településen kezd meg a vititést. /mti/

bb 20. harmincnégy millió forint csatornázásra debreczenben

vid /te/s ki 1961. szeptember 9.

debreczenben a második ötéves terv idején 2700 új lakást építenek. a lakások javarésze a város olyan helyein épül, ahol nincs közművesítés. ezért a következő két esztendőben a debreceni városi tanács kilencmillió forinttal járul hozzá ezen a területen a közművesítéshez, az ötéves terv utolsó két esztendejében pedig állami beruházásból 25 millió forintot költenek csatornázásra debreczenben. /mti/

--

bb 21. kétszáz ezer mázsa kender dolgoznak fel a tolna megyei üzemek

vid/te/s mi 1961. szeptember 9.

az idén jól fizetett a kender tolna megyében, s ezekben a hetekben több mint ezer hold termését, összesen körülbelül kétszáz ezer mázsa kender szállítanak a kendergyárakba fel dolgozásra. a kender szállításával előreláthatólag szeptember második felében végeznek. /mti/

--

bb 22. máris egymillió palack bor kerül ki a mádi palackozó üzemből

vid/ká/j/s mi 1961. szeptember 9.

a tokajhegyaljai állami pincegazdaság mádi palackozó üzemében az év elején kezdték meg a nagyteljesítményű cseh-szlovák gyártmányú bortöltő gépsor szerelését. az új gépsort június elején helyezték üzembe, s azóta kereken egy millió palackot töltöttek meg. jelenleg a belföldi fogyasztásra szánt hegyaljai peccsenye, tokaji furmint és tolcsvai édes furmint borokat palackozzák, s jellegzetes hegyaljai palackokba töltik a tokaji száraz- és édes szamorodnit. a tervek szerint az év végéig újabb másfél millió palack bor kerül ki az üzemből. /mti/

--

bb 23. a barátság olajvezetékhez 17 tonna vasat gyűjtött egy hőmezővásárhelyi uttörőcsapat

vid fm/ke/s fm 1961. szeptember 9.

a kisz központi bizottsága - mint ismeretes - az uttörőkre bizta a barátság olajvezeték magyarországi szakaszához szükséges 12.000 tonna vasanyag összegyűjtését. a feladattól derekasan kivette részét a hőmezővásárhelyi damjanich utcai általános iskola petőfi sándor uttörő csapata is. a gyerekek olasz bálint tanár irányításával 17 tonna vasat és fémgyűjtöttek az elmúlt hónapokban. az uttörő csapat 3,500 forint jutalmat kapott. /mti/

--

bb 24. gyermek irodalombarátok köre a dorogi bányász-művelődési házban

vid fm/ke/vl fm 1961. szeptember 9.

a dorogi józsef attila bányász művelődési házban sokrétűen foglalkoznak a bányászok gyermekeivel. a népszerű ki mit gyűjt klubnak például többszáz gyermek-tagja van, s több mint ötvenen tanulnak a művelődési ház zeneiskolájában. a barkácsolókör tagjai egyes munkájukkal már sok elismerést érdemeltek ki a különböző kiállításokon és országos versenyeken is. nemrég külföldre is eljutott munkájuk. az olaszországi fesztiválra „mozgó”, makkettet küldtek a dorogi bányászgyerekek, amely egy budapesti városrész forgalmát ábrázolja. a felnőttek példájára megalakult a művelődési házban a gyermek irodalombarátok köre is. hetenként kétszer csaknem ötven irodalomkedvelő általános iskolás foglalkozik hazai és külföldi írók, költők műveivel. előadásokat tartanak részükre az ismertebb írók életéről is. a kör tagjai közül többen maguk is írnak verseket, s együttesen értékelik ezeket a „műveket”, rövidesen megalakítják a művelődési ház irodalmi színpadát, s így majd a műsoros estéken is szerepelnek a gyermek irodalombarátok körének tagjai. /mti/

. - .

bb 25. a második nagyteljesítményű új csőmalmot szerelik a hejőcsabai cementgyárban

vid te/vl ki 1961. szeptember 9.

tavaly kezdték meg 120 millió forintos költség-előiránnyal a hejőcsabai cementgyár nagyarányú rekonstrukcióját. eddig már egy új, nagyteljesítményű kompresszort üzembe is helyeztek, s ennek révén a cementet gyorsabban juttathatják a tároló silókba. hozzáláttak a klinkerüzem felújításához, bővítéséhez is. eddig négy új szemcsésítő berendezés készült el, s megkezdtek egy aknakemence építését. az év első felében üzembe helyezték az első, óránként husz tonna teljesítményű cementőrlőmalmot és a második hasonló teljesítőképességű berendezés szereléséhez is hozzáláttak. ezt a tervek szerint október elején helyezik üzembe. ennek rendszeres üzemeltetésével naponta mintegy négyszáz tonna cementtel adhatnak majd többet az építőiparnak. /mti/

..

bb 32. műsoros őszi divatbemutatók a battonyai járásban

vid fm/ke/vl fm 1961. szeptember 9.

a battonyai józsef attila művelődési otthon 32 tagú népi együttese magyar, román és szerb népitáncokkal, dalokkal, valamint színdarabokkal szórakoztatja a község és a járásbéli falvak lakosait. a battonyai magyar, román és szerb anyanyelvű fiatalok a helyi földművelőszövetkezettel együtt műsoros őszi divatbemutatókat rendeznek a falvakban. a hangulatos műsorban a táncosokon kívül a délszláv tamburazenekar és szóló énekesek is szerepelnek. /mti/

..

bb 26. iskolabővítés társadalmi munkával

vid/te/s ki 1961. szeptember 9.

a győri közgazdasági technikum ipari tagozatán szűknek bizonyult a régi iskolaépület. ezért csaba józsef igazgató kezdeményezésére nagyrészt társadalmi munkával két új tantermet építettek a gárdonyi géza utcai iskola udvarán. a 350.000 forint értékű építkezésből mintegy 250.000 forintot fedeztek társadalmi munkával. /mti/

..

bb 27. harminc termelőszövetkezeti akadémia baranya megyében

vid fm/ke/s fm 1961. szeptember 9.

a baranya megyei tanács a társadalmi és tömegszervezetek segítségével elkészítette az őszi-téli hónapok népművelődési tervét. ebben fontos helyet foglal el a termelőszövetkezeti gazdák művelődési lehetőségeinek fokozása. a tít-tel együtt 300 községben ismeretterjesztő előadássorozatot tartanak. huszonnégy nagyobb termelőszövetkezeti községben ugynevezett mintasorozatokat rendeznek, s az előadottakat filmmel és más eszközökkel teszik szemléletessé. tíz faluban közművelődési előadásokat tartanak. ebben a tíz faluban a jól képzett nagyműveltségű előadók előzetesen tájékoznak a lakosság igényeiről, s előadásaikban a dolgozókat leginkább foglalkoztató kérdésekre adnak választ. a termelőszövetkezeti tanáccsal és a földművelőszövetkezetekkel közösen 30 termelőszövetkezeti akadémiát indítanak a megyében, ezenkívül egész sor ezüstkalászos tanfolyamot, ahol természet-tudományi és társadalomtudományi előadások is elhangzanak.

az irodalmi színpadok számát 30-ra növelik. a járási művelődési házakban művelődési napokat tartanak a környező termelőszövetkezeti községek parasztsága részére. időnkint nagyobb falvakban is rendeznek hasonlókat. a népművelési program egyik érdekessége az öntevékeny művészeti csoportok hagyományos megyei találkozója, valamint október elején a baranyai muzeumi napok. ebben az évben kiállítják azoknak a művészeknek az alkotásait, akik a nyáron termelőszövetkezetekben, állami gazdaságokban, gyárakban örökítették meg a baranya megyei dolgozók életét.

a községfejlesztési alapról tovább bővítik a művelődési intézmények hálózatát. ezenkívül állami támogatással átalakítják a megyei könyvtárat és megkezdik a pécsváradi járási művelődési ház és könyvtár építését. /mti/

..

bb 28. csillagászati hét borsodban

vid fm/ke/vl fm 1961. szeptember 9.

a tudományos ismeretterjesztő társulat csillagászati szakosztálya szeptember 14-től 21-ig csillagászati hetet rendez miskolcon és borsodban. a csillagászati héten számos tudományos előadást tartanak a diósgyőri uránia csillagvizsgálóban, a miskolci értelmiségi klubban és az üzemekben. így szeptember 14-én a diósgyőri csillagvizsgálóban apostol ince szaktanársegéd a szovjet űrhajózás eredményeit ismerteti. előadások hangzanak el a vosztok-2. utjáról, gagarin és tyitov űrhajózásáról és az űrrepülés biológiai problémáiról is. a csillagászati héten a tit uránia csillagvizsgálójában minden este távcsöves bemutatót tartanak. a miskolci rendezvényekkel egyidejűleg a járási székhelyeken és a nagyobb ipari üzemekben is lesznek csillagászati és űrhajózási előadások. /mti/

bb 29. rendelőintézet épül dorogon, tbc-szanatórium tatabányán - nagyszabású egészségügyi beruházások komárom megyében

vid fm/ke/vl fm 1961. szeptember 9.

komárom megyében a tanács ideai költségvetésében jelentős összeg jut az egészségügy fejlesztésére.

tatabánya-ujvárosban, a gercse hegység lábánál, festői környezetben 300 ágyas tbc-szanatóriumot építenek. a munkát 1936-ra fejezik be. megkezdték a dorogi rendelőintézet építését is, amelyre 9 és fél millió forintot költenek. az új rendelőintézet lényegesen megjavítja az egész dorogi iparvidék egészségügyi ellátását. tatabányán a megyei rendelőintézet tehermentesítésére az új lakónegyed közelében nyílik ősszel új rendelőintézet.

esztergomban épületátalakítással új fertőzőbeteg-osztályt nyitnak. befejezték a kisbéri kórház korszerűsítését, s rendelőintézetet is nyitnak. szőnyben szintén bővítették a kórházat, s így kétszer annyi beteget tudnak ellátni, mint korábban. a megyében az idén összesen 16 millió forintot költenek az egészségügy fejlesztésére. az összeg alig valamivel kevesebb, mint amennyit a hároméves terv alatt összesen költöttek a komárom megyei egészségügy fejlesztésére. elhatározták egy nyolcemeletes kórház építését is. a tervek elkészítését már megkezdték. /mti/

10.00

10.01

Zseli

- 14 -

bb 30. az ősszel csaknem 4000 hajdusági termelészövetkezeti gazda kezd meg mezőgazdasági tanulmányait

vid ká/j/vl 1961. szeptember 9.

egyetlen esztendőben sem volt még ilyen érdeklődés a hajdu megyei termelészövetkezeti gazdák körében a szakmai ismeretek elsajátítása iránt, mint most. az őszől kezdve csaknem 4000-en tanulnak a különböző oktatási formákon, szaktanfolyamokon, technikumban vagy az akadémián. a debreceni mezőgazdasági akadémiának 260 levelező hallgatója van, közöttük számos szövetkezeti vezető és agronómus. a télen 7 községben nyílik meg kihelyezett technikai osztály, s szeptember közepén kezdődik meg az oktatás a debreceni felsőfokú mezőgazdasági technikumban. a termelészövetkezetekben e hó elején kezdődött meg csaknem 300 mezőgazdasági tanuló képzése. többhelyütt előkészítő tanfolyamok indultak, s ezek részvevői szakmunkás-vizsgát tesznek. a gépállomásokról 170 fiatal jelentkezett traktorvezetői szakiskolára, jórészt termelészövetkezeti tagok. a tervek szerint a megyében 100 ezüstkalászos gazdatanfolyam indul az ősszel, legalább 2500 hallgatóval. /mti/

bb 31. egyszerű ötlettel évente több mint háromszázötvenezer forint értékű anyagot takarítanak meg a dimávg-ban

vid te/vl ki 1961. szeptember 9.

a dimávg gépgyár kerékpárüzeméből eddig a selejtes kerékpár abroncsokat hulladékvasként a diósgyőri martin-üzembe szállították beolvasztásra. így jelentős mennyiségű és tetemes értékű anyag használdott el jóval értéken alul. hernádi ferenc, kuttor józsef és mitró ferenc a minőségileg nem megfelelő abroncsanyagok hasznosítására azt javasolták, hogy azokat darabolják szét, s abból a gyár kovácsüzemében cement- és ércörlő golyókat sajtoljanak, mert ezzel lényegesen csökkenthetik az erre a célra használt értékes hengerelt anyagok felhasználását. a javaslatot bevezették. így a régebben hulladéknak számított anyag hasznosításával évente több mint 350.000 forintot takarítanak meg.

bb 33. elszaporítják a cigány-meggyfákat a dunántúli kopárosokon

vid so/j/vl so 1961. szeptember 9.

a keszthelyi mezőgazdasági akadémia balatonakali kísérleti gazdaságában megállapították a kutatók, hogy a cigánymeggy a konzervipar új, fontos alapanyagává válhat. az utszéleken is gazdagon termő, igénytelen cigány-meggyfa-kísérletek szerint, erdőszerűen telepítve - holdanként 30 mázsás terméssel fizet.

balatonakalin megkezdtek a cigánymeggyfák elszaporítását, s tervek szerint ezekkel hasznosítják majd a dunántúli kopárosok jó-részt. /mti/

10.06

10.16

Zseli

- 15 -

bb 34. az ország egyik legnagyobb bányája épül a pécsi istván-
aknán - négy hónappal a határidő előtt elkészült az új transzfor-
mátorház

vid ki/te/vl

1961. szeptember 9.

Iparunk évről-évre több jóminőségű feketeszenet vár a mecseki
bányákból. a növekvő igények kielégítését könnyíti meg a pécsi szén-
bányászati tröszt egyik legnagyobb beruházása, az istván 2-akna
építése. ez az akna ikermása lesz a közelében levő istván 1-aknának.
felépítése után az üzem szállítóképessége a jelenleginek kétsze-
resére növekszik.

az új akna hatszázmillió forintba kerül, s ebből az összegből
eddig csaknem négyszázmilliót használtak fel. gyors ütemben dolgoz-
nak a földalatti munkákon és a feltárók már félezer méter körüli
mélységnél tartanak. a napszinten a legfontosabb munka a kazánház
és az aknatorony építése, a szállító- és egyéb gépi berendezések
szerelése.

a terv ez év végére írta elő az új transzformátorház elkészí-
tését. ennek jelentőségét mutatja, hogy három akna - istván 1. és
2., valamint rücker-akna - energiaellátására szolgál majd. az istván
1-aknát jelenleg energiával ellátó transzformátorház már igen el-
avult, ezért a bányászok kérték a kivitelezőket, hogy rövidítsék
meg az új transzformátorház építési határidejét. a kiváló szakmun-
kás gárda ezt a kérést teljesítette és a transzformátorház a de-
cember 31-én, a tápláló kábelek pedig az 1962. március 31-én hatá-
ridő helyett már erre a hétre elkészültek. az átvevőbizottság meg-
állapította, hogy az építők kifogástalan, jó munkát végeztek. a
16,5 millió forint értékű új létesítmény tehát néhány napon belül
megkezdheti a rendszeres üzemelést. az új transzformátorházra
kapcsolják az év elején átadott több mint hatezer méter hosszú mecse-
ki szén-szállító kötélpályát is. az új istván 2-akna a tervek
szerint részben már 1962 második felében megkezdte a termelést, tel-
jes felépítését azonban csak 1964-re fejezik be. elkészülte után
ez lesz az ország egyik legnagyobb, legkorszerűbb bányája. /mti/

bb 35. Longobard temető szentendre határában

k áe/hmé/vl fm

1961. szeptember 9.

szentendre határában, a pannónia-telepi építkezések közben
nagy kiterjedésű longobard temetőt találtak. a ferenczy károly
muzeum régészei 37 sírt tártak fel. a sírokból előkerült fegyve-
rek, ékszerek, használati tárgyak értékes adatokat szolgáltatnak
a magyarországi településtörténethez. /mti/

10.13

- 16 -

10.25

Zsolt

bb 36. tanulnak a szövetkezeti tagok szolnok megyében

vid so/j/vl

1961. szeptember 9.

szolnok megyében elkészítették a mezőgazdasági termelőszövet-
kezetek tagjainak oktatási programját. szeptembertől kezdődően több
mint tízezer vesznek részt különböző tanfolyamokon, továbbképzése-
ken. /mti/

..

bb 37. növelik a termelést a perkupai anhidrit bányában és ör-
löműben

növelik a termelést a perkupai anhidrit bányában és ör-
löműben

vid te/vl ki

1961. szeptember 9.

a borsod megyei perkupa község határában működő bányából ter-
melik a talajjavításra használható anhidritet, ami iránt egyre na-
gyobb az érdeklődés. a bánya mellett működő őrlőmű évente mintegy
harmincezer tonna anhidritet őrlött meg, ami azonban nem fedezte a
keresletet. a bányüzem vezetői az őrlő szállítóberendezésének át-
alakításával, beruházás nélkül, ötvenezer tonnára növelték az őrlő
kapacitását, s az idén már ennyi anhidritet termelnek. jövőre az
osztályozást változtatják meg, s így, szintén beruházás nélkül, újabb
tízezer tonnával tudják növelni az őrlőmű teljesítményét.

a bányában, a bányászati kutató intézet mérnökeivel együttmü-
ködve, új fejtési rendszert alakítanak ki, amely a korábbinál ter-
melékenyebb és biztonságosabb. ennek bevezetésére most kerül sor.
ezzel lehetővé válik a bányabeli szállítás gépesítése a
kézi erő felhasználásának, a csillészésnek a megszüntetése. a kamra-
fejtések tömedékeléséhez szükséges anyagot most a külszínen nyitott
bányából szállítják. a tervek szerint ezt a gazdaságtalan megoldást
is megszüntetik, s az anyag szállítását teljesen gépesítik. a gumi-
szalagok szerelését, valamint a csuzdák építését már megkezdték, s
a tervek szerint jövőre elkészülnek ezek a berendezések.

a gépesítéssel, jelentősebb beruházás nélkül, mintegy 25-30
százalékkal tudják növelni a termelékenységet. /mti/

..

bb 38. sertésszállító kocsikat kapott a MÁV a wilhelm pieck
gyártól

sertésszállító kocsikat kapott a MÁV a wilhelm pieck
gyártól

vid te/vl ki

1961. szeptember 9.

több száz sertésszállító vasuti teherkocsit rendelt a MÁV a
győri wilhelm pieck vagon- és gépgyártól. az első sorozatot
már a múlt évben átadták. az idén 240 ilyen kocsi elkészítését
irányozták elő, de a vagongyáriak már teljesítették is ezt a kö-
telezettségüket.

a jövő évben még egy sorozat sertésszállító teherkocsit kap
a MÁV a wilhelm pieck vagon- és gépgyártól. /mti/

..

10.26

- 17 -

10.30

Zsolt

bb 39. termelészövetkezeti tagok látogatása budapesten

ke vm hk

1961.szeptember 9.

a somogy megyei termelészövetkezetek biztosító és önszegélyező csoportjának 120 tagja érkezett szombaton a fővárosba. a tsz gazdák délelőtti városnézésen vettek részt, megtekintették a parlamentet, este pedig a józsef attila színház előadását nézik meg. vasárnap a citadellára és a népstadionba látogatnak./mti/

- . -

bb 40. koszoruzási ünnepség a harkányi bolgár hősi emlékműnél

vid ke vm hk

1961.szeptember 9.

bulgária felszabadulásának 17. évfordulója alkalmából szombaton délelőtti a budapesti bolgár nagykövetség tagjai jancso georgiev nagykövettel az élen megkoszorúzták a harkányi bolgár temetőben levő hősi emlékművet. a koszoruzási ünnepségen megjelent zágor györgy, a külügyminisztérium főosztályvezetője és a külügyminisztérium több más vezető munkatársa, egri gyula, az mszmp baranya megyei bizottságának első titkára, palkó sándor, a megyei tanács elnöke, valamint a járás képviselői./mti/

- . -

bb 43. piaci jelentés

i n.j./j vm so

1961.szeptember 9.

a nagyvásártelepre szombaton reggel 171 vagon és 133 tehergépkocsi áru érkezett. a vagonszállítmányok így oszlottak meg: 62 vagon burgonya, 13 vagon vöröshagyma, 1 vagon fokhagyma, 9 vagon fejeskáposzta, 1 vagon kelkáposzta, 2 vagon uborka, 19 vagon zöld- és fehérpaprika, 9 vagon paradicsom, 13 vagon vegyes zöldség, 5 vagon vegyes gyümölcs, 4 vagon alma, 5 vagon szilva, 3 vagon szőlő, 13 vagon görögdinnye, 5 vagon tojás és 7 vagon citrom.

a kőbányai nagy gombapincék nyári termelési terve jól bevált. főképpen sampinyon-gombából van bőséges termés, amelyből naponként friss szállítmányok érkeznek az állami boltokba és a vendéglátó-ipari üzemekbe. a szövosz ármegállapítása szerint az első-osztályu sampinyon-gombát különként 30, a második osztályut 25 forintért árusítják a fogyasztók részére. a környékbeli dinnyéskertészek megkezdték a savanyítani való apró, zöld dinnye szállítását, ára különként 6 forint./mti/

- . -

12.-

- 18 -

bb 41. előkészületek a takarékosági napokra

tm vm vg

1961.szeptember 9.

a szakszervezetek budapesti tanácsa és az országos takarékpénztár októberben és novemberben 52 budapesti üzemben takarékosági napokat rendez.

az érintett üzemek szakszervezeti titkárai részére török istván, a szakszervezetek budapesti tanácsának vezető titkára a szot székházban előadást tartott a takarékoság jelentőségéről és a takarékosági napok fontosságáról./mti/

- . -

bb 42. szombaton új üzemépületet avattak az akkumulátor-és száraz-elemtgyárban - 1962-ben már behozatal nélkül kielégítik a hazai savas akkumulátorigényt

t tó/sze vm vg

1961.szeptember 9.

az akkumulátor-és száraz-elemtgyárban szombaton új üzemrészt avattak az ugynevezett formációs üzemet, amelyben az akkumulátorok töltését végzik. az avató ünnepségen ott volt bakonyi sebestyén endre, a kohó-és gépipari miniszter első helyettese és bódi gyula a kohó-és gépipari minisztérium erőszármu berendezési igazgatóságának vezetője.

a vendégeket és az üzem dolgozóit bódi gyula iparigazgató köszöntötte és ismertette az új üzemrészt jelentőségét. elmondta, hogy az eddigi szűk kapacitás miatt savas akkumulátor-termékekben az országos szükségletet az akkumulátorgyár már nem tudta kielégíteni és ezekből a termékekből behozatalra szorultunk. az új üzemrészt építésére 25 millió forintot költöttünk és elmondhatjuk, hogy ez az üzemrészt most közép-európa egyik legkorszerűbb létesítménye. az üzembehelyezéssel lehetővé válik, hogy 1962-ben már behozatal nélkül elégítsük ki a hazai savas akkumulátor-igényeket. az új üzemrészt segítségével különböző klímaövezeteknek megfelelő trópusi, illetőleg hidegégővi akkumulátor telepek is készíthetők az exportálásra kerülő autóbuszok, dőmperek és különböző mezőgazdasági gépekhez. az új üzemrésztben korszerű munkavédelmi és szociális körülményeket teremtettek és további lehetőségek nyílnak a termelés és a termelékenység növelésére, valamint a minőség javítására.

az iparigazgató befejezésül köszönetet mondott a 22.számú építőipari vállalatnak, mint fővállalkozónak a jó munkáért, majd a megjelentek megtekintették az új üzemépületet./mti/

- . -

12.15

- 19 -

12.30

Mag
László

bb 45. befejeződtek a georgikon akadémiai napok

t ie gk vm so

1961.szeptember 9.

a georgikon akadémiai napok szombati tanácskozásán a keszt-helyi mezőgazdasági akadémia tanárai a kutató munka legújabb eredményeiről számoltak be az ország minden részéről összegyűlt mezőgazdasági szakembereknek.

a növénytermesztési szekció ülésén dr. Láng Géza tartott előadást a burgonyatermesztés időszerű termeléspolitikai és agrotechnikai kérdéseiről. a kertészeti szekció tanácskozásán ferdinánd dezső ismertette az akadémia kísérleteit az őszibarack-terméshozamok fokozására. az állattenyésztési szakemberek dr. Kovács József előadás alapján a sertésstenyésztés, főként a hizlalás legújabb módszereit beszéltek meg. a negyedik szekció ülésén nyiri Béla, a szolnok megyei tanács vb. elnökhelyettese tartott előadást a korszerű mezőgazdasági propaganda és szaktanácsadás módszereiről.
/mti/

bb 46. műszerkiállítás nyílt pécsen

vid te vm k1

1961.szeptember 9.

a műszer-és irodagépértékesítő vállalat, a tit és a mtesz rendezésében műszerkiállítás nyílt szombaton pécsen a hazafias népfront székházában. a tájékoztató és ismeretterjesztő jellegű kiállításon bemutatják a hazai és a külföldi műszergyártás legújabb termékeit, többek között modern optikai, mechanikai, hőtechnikai, híradástechnikai készülékeket. az érdeklődők a helyszínen felvilágosítást kapnak a műszergyárak távlati terveiről, a gyártás alatt levő új készülékekről és a vásárlási lehetőségről.

a kiállítással egyidejűleg a tit bartók kljbjában filmvetítéssel egybekötött műszerismertető előadásokat tartanak./mti/

13.44

13.44

Handwritten signature

- 20 -

bb 49. jelentkeztek az öt találatos Lottószelvény tulajdonosai

vm vg

1961.szeptember 9.

a 36. játékhéten megszületett az év negyedik ötös találat a lottón. a telitalálatot ezúttal két csongrádi fiatal, egy földmunkás lánya és egy butorgyári főgépész fia a 17 éves fodor Erzsébet és a 18 éves turi József együttesen érte el a 3,350,802 számú Lottószelvényükkel.

a két középiskolás fiatal három hónap óta Lottózik együtt, hetenként egy szelvényel. a 35. játékhéten kettes találatuk volt, s a nyeremény összegéből négy újabb szelvényt vásároltak a 36. játékhetére. ezeknek egyikén érték el az ötös találatot.

mindketten elhatározták, hogy a lehető legrövidebb idő alatt családi házat vásárolnak szüleiknek. turi Jóska, aki kitűnő tanuló és kitűnő evezős, motorcsónakot is vásárol.

a fiatalok nagyértékű Lottószelvényüket, amellyel 1,473.000 forintot meghaladó összeget nyertek, a nyilvános nyereménykifizetés időpontjáig letétbe helyezték az országos takarékpénztár csongrádi fiókjánál./mti/

bb 50. időjárásjelentés

gg vm

1961.szeptember 9.

a meteorológiai intézet jelenti szeptember 9-én, szombaton 13 órakor:

szép, koraőszi idő

dél-európa kivételével, ahol tovább tart a nyári, meleg időjárás, Európában általában hűvös levegő jutott uralomra. a szovjetunióban sokfelé, főként az északi tájakon esőzések vannak.

hazánkban pénteken felhőátvonulások voltak, az északi részek kivételével sokfelé esővel. a csapadék mennyisége csak a dunántúlon volt számottevő, ahol a sárbogárd, szentgotthárd vonaltól délre eső területeken általában 2-6, nagykanizsán 7, somogyson és letenyén 9, lentiben pedig 11 millimétert mértek.

/folyt.köv./

14.30 *Handwritten mark*

Handwritten mark

Handwritten mark

/bb 50. időjárásjelentés.....1.folyt./vm

a hőmérséklet a nap folyamán az északi megyékben továbbá a tiszántulon általában 20-23, az ország többi részében 14-19 fokig emelkedett. a dunántul középső tájain volt a leghűvösebb. szombaton hajnalban az északkeleti megyékben 8-10, máshol 10-13 fokig hűlt le a levegő. a nap csak az ország északi felében sütött ki. a nap-sütés időtartama ott általában 5-8 óra volt. magyaróváron azonban elérte a 10 órát. szombaton délelőtt 10 óráig a reggel még meglevő esők megszűntek, a felhőzet az egész országban felszakadozott. a hőmérséklet 15-18 fok között volt.

budapesten pénteken a hőmérséklet napi középértéke 16,7 fok volt, 1,4 fokkal alacsonyabb, mint a sokévi átlag. szombaton 12 órakor budapesten a hőmérséklet 19 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 763 milliméter, alig változik. a balaton vizének hőmérséklete síófokon 19 fok.

várható időjárás vasárnap estig: kisebb felhőátvonulások, szombaton néhány helyen még kevés esővel, vasárnap eső nélkül. mérséklődő északi szél. a nappali felmelegedés vasárnap kissé erősebb lesz szombaton. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 7-12, legmagasabb nappali hőmérséklet vasárnap 20-24 fok között lesz.

távolabbi kilátások: a jövő hét elején tovább melegedő száraz idő.

a duna vízállása szombaton délelőtt 11 órakor budapestnél 202 centiméter./mti/

- . -
bb 47. csehszlovák kohász szakemberek diósgyőrött
vid te vm ki 1961.szeptember 9.

Josef Tarend mérnök vezetésével a plzeni kohászati tervezőintézet háromtagú küldöttsége érkezett a Lenin kohászati művekbe. a csehszlovák kohász szakemberek több napon át tanulmányozzák a diósgyőri gyár legkorszerűbb üzemét, a középsori hengerművet, hogy az itt szerzett tapasztalatokat hazájukban hasznosíthassák./mti/

15.03
15.20
- 22 -
le

bb 53. diplomaosztó ünnepség az állatorvosi főiskolán

k es/gk vm so

1961.szeptember 9.

a budapesti állatorvostudományi főiskolán szombaton diplomaosztó ünnepséget rendeztek. dr. sályi Gyula, a főiskola igazgatója köszöntötte az aranydiplomával kitüntetett kilenc öreg, és a most végzett 109 fiatal állatorvost. az aranydiplomások nevében dr. Erdős László nyugalmazott állategészségügyi tanácsos, a most végzett fiatalok nevében pedig dr. Szigeti István mondott köszönetet a főiskola tanári karának. az ünnepségen megjelent és felszólalt Petőházi Gábor földművelésügyi miniszterhelyettes./mti/

- . -
e m b a r g o: szept. 10./vasárnap/ 7 óráig

bb 57. dr. Sik Endre külügyminiszter

te vm hk

1961.szeptember 9.

a torinói „Italia 61., nemzetközi munkaügyi kiállítás keretében megrendezésre kerülő magyar napok alkalmából üdvözlő téviratot küldött Giuseppe Pellanak az egységes Olaszország létrejötté centenárium ünnepségeit rendező országos bizottság elnökének./mti/

- . -
bb 48. munkavédelmi kiállítás ózdon

vid te vm ki

1961.szeptember 9.

az ózdi kohászati üzemek Liszt Ferenc művelődési házában ujtóklubjában szombaton munkavédelmi kiállítás nyílt. több mint száz maketten és tablón mutatják be a kohászat egyes üremeiben, munkahelyein gyakrabban előforduló gombás bőrmegbetegedések elleni védekezés legjobban bevált eljárásait, a betegség megelőzésének módjait.

az egy hétig tartó kiállítást már az első napon sokan tekintették meg./mti/

15.30
16.00
- 23 -
le

embargo: szeptember 9, szombat 24 óráig

bb 56. k ö z l e m é n y
a varsói szerződés tagállamai honvédelmi minisztereinek értekezletéről

n.sz/vm hk 1961.szeptember 9.

a varsói szerződés tagállamainak honvédelmi miniszterei 1961.szeptember 8-án és 9-én varsóban ülést tartottak. az értekezlet munkájában a tagállamok vezérkari főnökei is részt vettek. az értekezleten a.a.grecsko marsall, a varsói szerződés tagállamai egyesített fegyveres erőinek főparancsnoka elnökölt.

az értekezlet megállapította, hogy az agresszív észak-atlanti szövetség/ nato/ országai az utóbbi időben jelentős mértékben meggyorsították háborús készülődéseiket, szitják a fegyverkezési hajszát, növelik hadseregeik létszámát és válaszul a szocialista országok azon javaslatára, hogy kössék meg a német békeszerződést, még egy új háború kirobbantásával is fenyegetőznek.

a honvédelmi miniszterek és a vezérkari főnökök a jelen helyzetben - kormányaik utasításait követve - értekezletükön megvizsgálták a varsói szerződés tagállamai egyesített fegyveres erői állományába tartozó csapatok harckészültsége emelésének konkrét kérdéseit.

az értekezlet megbizta a vezérkari főnököket, hogy az értekezleten történt megállapodások alapján dolgozzák ki a varsói szerződés tagállamai védelmi képessége növelésének gyakorlati intézkedéseit.
/mti/

bb 52. budapesti népfrentbizottsági munkatársak látogatása tatán

vid ke/ vm fm 1961.szeptember 9.

a hazafias.népfrent budapesti bizottságainak ötven munkatársa szombaton tatára látogatott. velük volt harmati sándor, a hazafias népfrent országos tanácsának titkára, az mszmp központi bizottságának tagja.

/folyt.köv./

15.35 16.05

- 24 -

/bb 52.budapesti.....1.folyt./vm

a vendégeket a város és a tatai járás vezetői fogadták. a küldöttség megismerkedett tata nevezetességeivel és a fényes fürdőnél végzett magyaránny társadalmi munkával. délután az augusztus 20 termelőszövetkezetet látogatták meg a fővárosi vendégek./mti/

bb 54. a múlt évinél több burgonyát tárol télire a kereskedelem - a szövosz elnökhelyettesének sajtótájékoztatója

t kz/hnö vm so 1961.szeptember 9.

szombaton a magyar sajtó házában panák lászló, a szövosz elnökhelyettese tájékoztatta a sajtó képviselőit az 1961 évi felvásárlási-értékesítési tervek teljesítéséről.

elmondotta többek között, hogy a földművesszövetkezeti kereskedelem 1961 első felében mind a belföldi ellátás, mind pedig az exportszállítások vonatkozásában jelentősen túlteljesítette a tervét. cikkenként váltakozva mintegy 20-60, összességében pedig körülbelül 30 százalékkal többet vásároltak fel, illetve értékesíttek a tervezettnél. július elejétől azonban a rendkívül aszályos időjárás következtében több cikkből - így például zöldbabból, uborkából és paradicsomból - a legnagyobb erőfeszítéssel sem tudták a keresletnek megfelelő mennyiséget biztosítani. ezekből a cikkekből hiány volt a piacokon. burgonyából mindössze néhány napra korlátozódtott az ellátási zavar, noha ezeken a napokon sem érkezett az üzletekbe kevesebb áru, mint korábban.

a szövetkezeti kereskedelem - hangsúlyozta a továbbiakban - igen széleskörű és eredményes erőfeszítéseket tesz azért, hogy az aszály okozta terméskiesések ellenére, még az exportszállítási lehetőségek rovására is, biztosítsa a lakosság ellátásához szükséges zöldségfeléket, burgonyát, hagymát és gyümölcsöt. a burgonyaellátás ezekben a napokban is folyamatos és zavartalan. a kereskedelem megkezdte a téli készletek tárolását. az elmúlt évben, mint ismeretes, nem volt zavar a burgonyaellátásban, az idén pedig mint bejelentette, még ennél is többet tárolnak. gyökérféléből - zöldségből, sárgarépából - valamint vöröshagymából ugyancsak a szükségletnek megfelelő mennyiséget tárol a kereskedelem.

/folyt.köv./

15.48 16.05

- 25 -

bb 54. a múlt évinél.....1.folyt./vm

a gyümölcsellátásról szólva elmondotta többek között, hogy a körtetermés az idén igen rossz. felvásárlásra ugyyszólván nem is lehet számítani. a téli alma mennyiségileg megközelíti a tervezett szintet. a beltartalmát tekintve jó lesz minőségileg is, külsőleg azonban gyengébb a múlt évinél. szilvatermésünk igen jó. a kereskedelem naponta nagy mennyiségben szállít ebből a magas cukortartalmu, értékes gyümölcsből a piacokra./mti/

bb 51. kitüntetések

te vm hk

1961.szeptember 9.

a népköztársaság elnöki tanácsa fodor gyulának, a központi revíziós bizottság elnökének, az országos nyugdíjintézet elnökének és futó erzsébet nyugdíjasnak több évtizedes munkásmozgalmi tevékenységük elismeréséül, 60.születésnapjuk alkalmából, továbbá kubitsch imrének, a párttörténeti intézet archivuma vezetőjének több évtizedes munkásmozgalmi tevékenysége elismeréséül 50. születésnapja alkalmából a munka érdemrend kitüntetést adományozta.

a kitüntetéseket dobi istván, az elnöki tanács elnöke nyújtotta át./mti/

bb 59. meghalt dr.balázs gyula, az orvostudományok doktora

gk vm sr

1961.szeptember 9.

dr.balázs gyula, az orvostudományok doktora, kiváló orvos, a munka érdemrend tulajdonosa, a korányi frigyos és sándor kórház osztályvezető főorvosa életének 66. évében elhunyt. a kórház toxikológiai osztályát több mint egy évtizeden keresztül nagy szakmai hozzáértéssel vezette. kiváló orvosi és emberi tulajdonságai miatt nagy megbecsülésnek örvendett./mti/

15.53 16.15

- 26 -

bb 55. három év alatt kilencvenötrel növekedett a könyvtárak száma, nyolcvanöt ezerrel gyarapodott a könyvállomány, harmincöt százalékkal emelkedett az olvasók száma somogyban

vid fm/ke vm hk

1961.szeptember 9.

szombaton kaposvárott véget ért somogy, baranya, zala és tolna megye vezető könyvtárosainak tapasztalatcsere értekezlete. a tanácskozás résztvevői megnallgatták a somogy megye könyvtárainak helyzetéről szóló beszámolókat.

kellner béla, a somogy megyei könyvtár vezetője elmondta, hogy az elmúlt három évben somogyban 95-tel növekedett a könyvtárak száma, 85.000 darabbal gyarapodott a könyvállomány és 35 százalékkal emelkedett az olvasók száma. nagyon jelentős ez a fejlődés, mert somogy a felszabadulás előtt az ország egyik legelmaradottabb területe volt. a lakosság jelentős része cselédsorban élt és ma már ezek az emberek rendszeres olvasói a falusi népkönyvtáraknak.

a következő években már nem lesz falusi könyvtároshiány somogyban, mert az idén a felsőfoku tanítóképző intézetben bevezetik a könyvtáros-képzést és az onnan kikerült pedagógusok ellátják a falusi könyvtárosok feladatát is.

szita ferenc, a somogy megyei könyvtár munkatársa a falusi könyvtárak tanácsai kezelésbe adásának somogyi tapasztalatairól beszélt. somogyban 1960 január 1-én kezdték meg a könyvtárak átadását. jelenleg 125 könyvtár és 9 fiókkönyvtár működik tanácsai kezelésben. ebben az évben 85 könyvtárat adnak át a tanácsoknak, 1962-ben már minden falusi könyvtár a tanácsokhoz tartozik.

zala, baranya és tolna megye vezető könyvtárosai meglátogatták a jól dolgozó somogyi népkönyvtárakat, majd szombaton megbeszélték tapasztalataikat./mti/

16.10

16.10

- 27 -

le

bb 58. országos rektori, dékáni értekezlet

gk vm sr

1961. szeptember 9.

szeptember 8-án és 9-én rektori, dékáni értekezletet tartottak a művelődésügyi minisztériumban. az értekezleten résztvettek és felszólaltak benke valéria művelődésügyi miniszter, orbán lászló, az mszmp központi bizottsága tudományos és kulturális osztályának vezetője, várnai ferenc, a kisz központi bizottságának titkára, a tudományegyetemek, az orvostudományi egyetemek, a műszaki egyetemek rektorai, dékánjai, az agrár felsőoktatási intézmények vezetői, a pedagógiai főiskolák igazgatói. a vitaindító referátumot molnár jános miniszterhelyettes tartotta: értékelte az elmúlt tanév munkáját és választa az 1961-62-es tanév fő feladatait./mti/

bb 61. hivatalos nyereségjegyzék a Lottó 36. játékheteről

tr-lm mi

1961. szept. 9

a Lottó 36. játékheterére 3,928.984 szelvény érkezett be. egy darab öt találatos szelvény volt, 1,473.368.75 forint nyereséggel. a négy találatos szelvények száma 73, ezekre egyenként 20.183.75 forintot fizetnek. három találatot 5.776 fogadó ért el, a nyereségösszeg egyenként 255 forint. két találatot 131.854 fogadó ért el, a nyereségösszeg egyenként 11.20 forint./mti/

--

16.
17.20

1800

- 28 -

bb 62. időjárásjelentés

gg-lm hk

1961. szeptember 9.

a meteorológiai intézet jelenti szeptember 9-én, szombaton 18 órakor:

szép koraőszi idő

várható időjárás vasárnap estig: kisebb felhőátvonulások, eső nélkül. mérséklődő északi, északnyugati szél. a nappali felmelegedés kissé erősödik.

várható legmagasabb nappali hőmérséklet vasárnap 20-24 fok között./mti/

--

bb 63. gyulai pál-émléknapi leányfalun

t áe-lm sr

1961. szeptember 9.

gyulai pál, a magyar irodalomtörténet egyik nagynevű alakja 80 esztendővel ezelőtt telepedett le leányfalun, ahol hátralevő életét visszavonult nyugalomban töltötte. a nagy irodalomszervező otthona ettől az időtől sokáig az írók, költők zarándokhelye volt, ahol időről-időre csoportosan keresték fel gyulai pált. halála után az ő emlékének jegyében évenként irodalmi találkozót rendeztek. ezt a hagyományt elevenítette fel a pest megyei idegenforgalmi hivatal a szombaton rendezett gyulai pál-émléknappal. erre az alkalomra sok vendég érkezett leányfalura, köztük több akadémikus, író, az irodalomtörténeti társaság tagjai, köztük mórlicz virággal, az írószövetség elnökségének tagjával. felkeresték gyulai pál emlékművel megjelölt egykori kedves pihenőhelyét, és elhelyezték a kegyelet, az emlékezés koszorúit. az ünnepségen részt vett a nagy irodalmár unokája, dr. schindlerné gyulai mágdolna, aki az ünnepségen előadta költő-nagyapa egyik versét. az ünnepség utáni irodalmi esten nagy számban vettek részt leányfalusiak és az ott üdülő vendégek. az est műsorában a szentendrei irodalombarát kör tagjai léptek fel./mti/

19.00

19.20

Le

--
- 29 -

bh. 65. román államférfiak távirata magyar államférfiakhoz
sm/hr/rj hné mi b u d a p e s t, 1961. szeptember 9.

dobi istván elvtársnak, a magyar népköztársaság
elnöki tanácsa elnökének,

kádár jános elvtársnak, a magyar szocialista
munkáspárt központi bizottsága első titkárának,

dr. münnich ferenc elvtársnak, a magyar forra-
dalmi munkás-paraszt kormány elnökének

b u d a p e s t,

kedves elvtársak!

A román munkáspárt központi bizottsága, a román népköz-
társaság államtanácsa és kormánya nevében őszinte szívből kö-
szönetet mondunk önöknek azért a testvéri üdvözlésért és jóki-
vánságokért, amelyeket hazánknak a fasiszta iga alól történt fel-
szabadulása 17. évfordulója alkalmából intéztek hozzánk.

A román népköztársaság párt- és kormányküldöttségének a
magyar népköztársaságban tett legutóbbi látogatása a népeink
közötti megbonthatatlan barátság újabb megnyilatkozása volt, s
lehetővé tette a két ország között fennálló sokoldalú kapcsola-
tok elmélyítését, a szocialista tábor egységének és összefogásának
megszilárdítását.

kivánunk önöknek kedves elvtársak, újabb nagy sikereket a
szocialista építésben, a világbéke megvédése és megszilárdításában.

gheorghe gheorghiu-dej
a román munkáspárt központi bizottságának
első titkára, a román nép-
köztársaság államtanácsának elnöke

ion gheorghe maurer
a román népköztársaság minisztertanácsá-
nak elnöke./mti/

--

22.10 2.2.20

- 30 -

bh. 64. a szabad osztrák ifjúsági küldöttség képviselői győrtől
vid hné-lm mi 1961. szeptember 9.

Szombaton győr-sopron megyébe érkezett a szabad osztrák
ifjúság 33 tagú küldöttsége. az osztrák ifjúsági vezetők két
napot töltenek a megyében. szombaton a győri richards posztó-
gyárat látogatták meg, majd meglekintették a várost. vasárnap
az osztrák ifjúsági küldöttség pannonhalmra utazik, meglá-
toztatják a győrszentmártoni termelőszövetkezetet és meglekintik
a pannonhalmi apátság épületét.

az osztrák fiatalok vasárnap a győri kisz-bizottság
székházában találkoznak a győri ifjúsági vezetőkkel./mti/

--

bh. 66. a román bábszínház a néphadsereg központi klubjában
t/v/hné/rj mi 1961. szeptember 9.

Szombaton este a néphadsereg központi klubja téli helyiségében
a bukaresti tandarica bábszínház művészei bemutatkoztak a magyar kö-
zönség előtt. a vendégegyüttes délután előadta a judefáj doktor cí-
mű vidám gyermekműsort, majd este - nagy érdeklődés mellett - be-
mutatták a mister x, avagy az ötujju kéz című zenés ponyvaregény-
paródiát. a román bábművészek előadását a bemutató közönsége tet-
széssel fogadta./mti/

--

- v é g e -

22.10 2.2.20

- 31 -

KA

KA

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590
A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti hivatalos közlemények

1961. szeptember 9.

embargo: szeptember 9-én 24 h-ig

közlemény

a román népköztársaság párt-és kormányküldöttségének a magyar népköztársaságban tett látogatásáról

a magyar szocialista munkáspárt és a magyar forradalmi munkás-paraszt kormány meghívására gheorghe gheorghiu-dej elvtársnak, a román munkáspárt központi bizottsága első titkárának, a román népköztársaság államtanácsa elnökének vezetésével a román népköztársaság párt-és kormányküldöttsége 1961 szeptember 1-7. között baráti látogatást tett a magyar népköztársaságban.

budapesten, sztálinvárosban és inotán ipari üzemekben, valamint a solti termelőszövetkezetben a munkásokkal, paraszttal és értelmiségiekkel való találkozás alkalmat adott a magyar és román nép közötti megbonthatatlan testvéri barátság erőteljes megnyilvánulására.

a magyar népköztársaság és a román népköztársaság párt-és kormányküldöttségei megbeszéléseket folytattak, amelyeken résztvett

magyar részről: kádár jános, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának első titkára, a magyar forradalmi munkás-paraszt kormány államminisztere, dr. münnich ferenc, a magyar szocialista munkáspárt politikai bizottságának tagja, a forradalmi munkás-paraszt kormány elnöke, apró antal, a magyar szocialista munkáspárt politikai bizottságának tagja, a forradalmi munkás-paraszt kormány első elnökhelyettese, kállai gyula, a magyar szocialista munkáspárt politikai bizottságának tagja, a forradalmi munkás-paraszt kormány első elnökhelyettese, kiss károly, a magyar szocialista munkáspárt politikai bizottságának tagja, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának titkára, nemes dezső, a magyar szocialista munkáspárt politikai bizottságának tagja, dr. sik endre, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának tagja, a magyar népköztársaság külügyminisztere, némety béla, a magyar népköztársaság romániai rendkívüli és meghatalmazott nagykövete;

/folyt. köv./

12.30
12.45

- 1 -

Hug.

mti hivatalos közlemények

1961. szeptember 9.

/Közlemény....1. folyt./vm

román részről: gheorghe gheorghiu-dej, a román munkáspárt központi bizottságának első titkára, a román népköztársaság államtanácsának elnöke, ion gheorghe maurer, a román munkáspárt központi bizottsága politikai bizottságának tagja, a román népköztársaság minisztertanácsának elnöke, emil bodnarus, a román munkáspárt központi bizottsága politikai bizottságának tagja, a román népköztársaság minisztertanácsának elnökhelyettese, mogyorós sándor, a román munkáspárt központi bizottsága politikai bizottságának tagja, a román népköztársaság minisztertanácsának elnökhelyettese, alexandru birladeanu, a román munkáspárt központi bizottságának tagja, a román népköztársaság minisztertanácsának elnökhelyettese, corneliu manescu, a román népköztársaság külügyminisztere, mihaíl rosianu, a román munkáspárt központi bizottságának tagja, a román népköztársaság magyarországi rendkívüli és meghatalmazott nagykövete.

a küldöttségek kölcsönösen tájékoztatták egymást a szocializmus építésében elért eredményekről és tapasztalatokról, megvizsgálták a magyar-román kapcsolatok továbbfejlesztésének lehetőségét és széleskörű eszmecserét folytattak a nemzetközi helyzet legfontosabb kérdéseiről, az egyetértés és a barátság légkörében lefolyt megbeszélések minden megvitatott kérdésben igazolták a nézetek teljes azonosságát.

1.

a két küldöttség megegyezéssel állapította meg, hogy a magyar és a román nép közötti barátság és együttműködés a proletár internacionalizmus elvén és a szocializmus építésének művéhez nyújtott kölcsönös elvtársi segítségen alapul, és állandóan erősödik.

az 1958. februári magyar-román közös nyilatkozat széles keretet teremtett a két ország közötti sokoldalú kapcsolatok fejlődéséhez és előirányzatai sikeresen megvalósulnak.

a gazdasági kapcsolatok terén az 1957-1960-as években az árucseretorgalom megkészszerződött, a hosszulejratu kereskedelmi egyezmény az 1961-1965 évekre szóló csere volumenének további növekedését irányozza elő.

/folyt.köv./

12.40

1961. szept. 9.

- 2 -

mti hivatalos közlemények

1961. szeptember 9.

/Közlemény....2. folyt./vm

a kölcsönös gazdasági segítség tanácsa tagállamai közötti gazdasági tervegyeztető munkálatok keretében a magyar-román gazdasági együttműködési vegyes kormánybizottság és a magyar országos tervhivatal, valamint a román állami tervbizottság megállapodott az 1960-1965 évekre szóló együttműködés területeiben és megkezdte az 1965-1980-as távlati időszak főbb együttműködési kérdéseinek megvizsgálását.

a szocialista világrendszerben a két ország népgazdaságának gyorsított fejlődése és a nemzetközi munkamegosztás állandó mélyítése új együttműködési lehetőségeket teremt. a vegyes kormánybizottság a gazdasági építés meggyorsítása érdekében és a kölcsönös előnyök alapján rendszeresen megvizsgálja ezeket a lehetőségeket a termelés különböző ágaiban való együttműködés kiszélesítése céljából.

mindkét fél megállapította, hogy a kulturális és tudományos cserekapcsolatok kiszélesedtek.

a látogatás idején új kulturális egyezményt, valamint az atomenergia békés célokra történő felhasználása terén való együttműködésről szóló megállapodást írtak alá és elhatározták, hogy vízügyi egyezményt kötnek a két ország között.

2.

a két küldöttség különös figyelemmel vizsgálta meg a jelenlegi nemzetközi helyzet főbb kérdéseit. a küldöttségek megerősítették, a magyar népköztársaság és a román népköztársaság kormányának elhatározása az, hogy a jövőben is követi a békés egymás mellett élés lenini politikáját és következetesen harcol valamennyi vitás nemzetközi kérdés tárgyalások útján történő megoldásáért.

mindkét ország teljes egészében támogatja a szovjetunióknak a béke fenntartására és megőrzésére irányuló kezdeményezését és intézkedéseit. kifejezik szilárd meggyőződésüket, hogy a népek egységével és tevékeny harcával az új világháború elkerülhető. amíg a szocialista tábor országai erőfeszítéseket tesznek az általános és teljes leszerelés megvalósításáért, s a világháborús tüzfészkeinek felszámolásáért, a nemzetközi politikában az egyetértés és az enyhülés légkörének a megteremtéséért, addig az imperialista hatalmak vezető körei fokozzák a katonai előkészületeket és háborús hisztériát szítanak.

/folyt.köv./

12.55

15 - 2. rész

- 3 -

m t i h i v a t a l o s k ö z l e m é n y e k

1961. szeptember 9.

/közlemény....3. folyt./vm

az imperializmus agresszív terveinek megvalósításában fő helyet foglal el nyugatnémetország, amely külpolitikai céljának a második világháború után az Európában kialakított határok revízióját tekinti. a nyugatnémet militaristákat az amerikai egyesült államok és a többi nato hatalmak ösztönzik és támogatják, élénk tevékenységet fejtenek ki a bundeswehnek legújabb típusú fegyverekkel történő felszereléséért, beleértve a rakétákat is. nyugatberlint a német demokratikus köztársaság és a többi szocialista ország ellen irányuló provokációk és felforgató tevékenység központjává építették ki.

a magyar és a román nép határozottan elítéli a német szövetségi köztársaság felfegyverzési politikáját, a magyar népköztársaság kormánya és a román népköztársaság kormánya úgy tekinti, hogy európa és az egész világ népeinek békéje és biztonsága érdekében szükséges a német békeszerződés halaszthatatlan megkötése és ezen az alapon nyugat-berlin problémájának megoldása oly módon, hogy szabad demilitarizált várossá változtatják.

a két kormány hangsúlyozza, hogy a második világháború maradványainak felszámolása a szovjetunió és a német demokratikus köztársaság javaslatainak alapján a meglévő két német állam közötti közeledés és együttműködés legjobb feltételeit teremtené meg, s biztosítaná mind németország, mind valamennyi európai állam békés fejlődésének feltételeit.

ha a nyugati hatalmak továbbra is kitérnek a német békeszerződés megkötése elől, akkor a magyar népköztársaság és a román népköztársaság, a többi érdekelt országokkal együtt még ebben az évben aláírja a békeszerződést a német demokratikus köztársasággal, ahogyan azt a varsói szerződésben részvevő országok kommunista és munkáspártjai első titkárainak tanácskozásáról szóló közlemény megállapította. mindkét ország teljes egészében támogatja a német demokratikus köztársaság kormánya és népének a varsói szerződés tagállamai javaslatainak alapján hozott intézkedéseit.

a nyugati hatalmak, amelyek rendszeresen elutasítják a szocialista országok békés kezdeményezéseit, válaszképpen a szovjetuniónak és a német demokratikus köztársaságnak a német békeszerződés megkötésére vonatkozó javaslataira, provokációs tevékenységükkel veszélyeztetik a szocialista tábor és valamennyi nép biztonságát.
/folyt.k.../

13.02

1306 *Leli*

- 4 -

m t i h i v a t a l o s k ö z l e m é n y e k

1961. szeptember 9.

/közlemény....4. folyt./vm

ez a helyzet a szocialista országoktól különös éberséget és megfelelő intézkedések megtételét követeli meg.

a magyar népköztársaság és a román népköztársaság párt-és kormányküldöttsége teljes egészében támogatja a szovjet kormánynak a nukleáris fegyverekkel való kísérleti robbantásokra vonatkozó határozatát. ennek az intézkedésnek az a célja, hogy megelőzze azt a katasztrófát, amellyel a béke és a civilizáció ellenségei fenyegetik az emberiséget.

a magyar népköztársaság és a román népköztársaság a varsói szerződés tagjaiként a jövőben is hozzájárul a nagy szocialista tábor védelmi képességének állandó erősítéséhez és a többi szocialista országgal együtt továbbra is erőfeszítéseket tesz, hogy megegyezés jöjjön létre az általános és teljes leszerelés megvalósításáról a szovjetunió építő és észszerű javaslatai alapján, amelyek széles nemzetközi elismerésnek örvendenek.

a magyar népköztársaság párt-és kormányküldöttsége és a román népköztársaság párt-és kormányküldöttsége úgy véli, hogy a különböző társadalmi-gazdasági rendszerhez tartozó államok között regionális viszonylatban létrehozandó egyezmények kedvezően befolyásolnák a nemzetközi légkört. a balkáni-adriai térség béke-, atommentes-és rakétafegyvermentes övezetté történő átalakítása annál is inkább időszerű, mivel a nato-ban részvevő egyes országok a világnak ezen a részén tömegpusztító fegyverekkel felszerelt katonai támaszpontokat létesítenek.

a magyar népköztársaság kormánya újra kifejezi teljes egyetértését a román népköztársaság kormánya a balkáni együttműködés fejlesztésére vonatkozó javaslataival.

a két küldöttség hangsúlyozza, hogy a magyar népköztársaság és a román népköztársaság békés építésében elért eredményei és a nemzetközi életben betöltött tevékeny szerepe a két ország tekintélyének állandó növekedését eredményezi az egész világon.

a magyar és a román nép üdvözli a nemzeti felszabadító mozgalmak sikereit és kötelességének tekinti, hogy támogassa azokat a népeket, amelyek harcolnak a gyarmatosítás ellen a szabadság, a nemzeti függetlenség kivívásáért és megvédéséért.
/folyt.k

13.05

1320 *Leli*

- 5 -

mti hivatalos közlemények

1961. szeptember 9.

/Közlemény...5. folyt./vm

a gyarmattartó hatalmak mesterkedésével, hogy rabságban tartsák ezeket a népeket, az egyesült nemzetek szervezete közgyűlésének tizenötödik ülésén a gyarmati országok és népek függetlenségének megadásáról elfogadott nyilatkozat megsértését jelentik.

a két fél mély együttérzéséről és teljes támogatásáról biztosítja kongó, algéria, laosz, tunézia, angola népeit és valamennyi népet, amelyek hősiességgel harcolnak az imperializmus ellen, a szabadságért és jobb életért. kinyilvánítják a magyar és román nép teljes szolidaritását a kubai népnek a nemzeti függetlenségéért és forradalmi vívmányai megszilárdításáért vívott hősi harcával.

a két küldöttség meggyőződését fejezi ki, hogy a nagy szocialista tábor, valamennyi békeszerető állam, a nemzetközi munkássz-tály, a nemzeti felszabadító mozgalom és az összes békeszerető erők együttes erőfeszítésükkel képesek meghiusítani az agresszív imperialista terveket és a béke ügye győzni fog.

3.

a magyar szocialista munkáspárt és a román munkáspárt képviselői a megbeszéléseken kölcsönösen tájékoztatták egymást a két testvérpárt tevékenységéről, véleménycserét folytattak a nemzetközi kommunista és munkásmozgalom időszerű kérdéseiről.

mindkét küldöttség megállapítja, hogy a nemzetközi helyzet egész jelenlegi fejlődése teljes mértékben igazolja a kommunista és munkáspártok képviselői 1960 novemberi moszkvai tanácskozásainak következtetéseit és úgy véli, hogy a szocializmusért és kommunizmusért folytatott harcban az új győzelmek elérésének záloga a szocialista országok közösségének, a világ kommunista mozgalomának megbonthatatlan összefogása és a marxizmus-leninizmus iránti hűség.

a moszkvai tanácskozás nyilatkozatában foglalt programszerű tételaktól vezérelve mindkét párt a jövőben is harcol a szocialista tábor országai, a kommunista és munkáspártok egységének erősítéséért, a revizionizmus, a szektátság és a dogmatizmus valamennyi megnyilvánulása ellen, valamint a proletárinternacionalizmus magasztos elveitől való mindennemű eltérés ellen.

/folyt.köv

13.15

DW

Lev.

- 6 -

mti hivatalos közlemények

1961. szeptember 9.

/Közlemény...6. folyt./vm

a két párt képviselői hangsúlyozzák a szovjetunió kommunista pártjának a világ kommunista mozgalma élcsapatának óriási hozzájárulását a marxizmus-leninizmus elméletének fejlesztéséhez és a szocialista országok számára nyújtott sokoldalú internacionalista segítségének különös jelentőségét. a szovjetunió kommunista pártjának programtervezete, amely a párt huszonkettedik kongresszusán kerül megvitatásra, megmutatja valamennyi népnek a kommunista társadalom csodálatos távlatait, az emberiség legnagyobb eszméjét. az alkotó marxizmus-leninizmus ezen jelentős dokumentuma új, hatalmas fegyvert jelent a szocializmust építő népek kezében, és valamennyi testvérpárt kezében, amely a béke és szocializmus ügyének győzelméért harcol az egész világon.

a küldöttségek megállapították, hogy a két testvérpárt között szélesedtek a pártmunka tapasztalatait kölcsönösen tanulmányozó küldöttségcserék és elhatározták, hogy a jövőben is továbbfejlesztik együttműködésüket és az internacionalizmus elvein, a magyar és a román nép közötti megbonthatatlan barátságon alapuló testvéri kapcsolatukat.

x x x

a román népköztársaság párt-és kormányküldöttségének a magyar népköztársaságban tett látogatása jelentős hozzájárulás a két ország közötti baráti kapcsolatok állandó erősödéséhez és fejlődéséhez, a hatalmas szocialista tábor egységének és összeforrottságának megszilárdításához, a világbéke megerősítéséhez.

kelt, budapestben az 1961. évi szeptember hó 7. napján.

kádár jános
a magyar szocialista munkáspárt
központi bizottságának első
titkára

gheorghe gheorghiu-dej
a román munkáspárt központi
bizottságának első titkára,

a magyar forradalmi munkás-
paraszt kormány államminisz-
tere

a román népköztársaság államtanácsá-
nak elnöke

/mti/

13.20

BK

- 7 -

mti hivatalos közlemények

1961. szeptember 9.

60. a minisztertanács ülése

kvm sr 1961. szeptember 9.

a minisztertanács szombaton ülést tartott. megtárgyalta az országos tervhivatal elnökének jelentését az idei népgazdasági terv első félévi teljesítéséről. a kormány a beszámolót elfogadta. a minisztertanács megvitatta és jóváhagyta a földművelésügyi miniszternek a nyári mezőgazdasági munkák helyzetéről és az őszi munkák megszervezéséről szóló jelentését. a kormány a pénzügyminiszter és az országos tervhivatal elnökének előterjesztésére módosította a tanácsok községfejlesztési munkájára vonatkozó egyes korábbi rendelkezéseket. a minisztertanács a nemzetipari miniszter javaslatára hozzájárult ahhoz, hogy Kazincbarcikán felsőfokú vegyipari műszerezési és automatizálási technikum létesüljön. a kormány megtárgyalta és jóváhagyólag tudomásul vette a minisztertanács elnökének szóbeli beszámolóját indonéziai és indiai utjáról.

a minisztertanács ezután folyó ügyeket tárgyalta./mti/

le

15.57 16.20

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1961. szeptember 10.

bb. 4. mintegy tízezer tábla vörösrézlemezrel fedték le eddig a budai várpalota tetejét - megkezdődött a nagy kupola építése

1 sz/tr szb vg

1961. szeptember 10.

a budapesti szakipari vállalat dolgozói vörösrézrel és különleges műemlékpalával burkolják a budai várpalota tetőszerkezetét. eddig mintegy tízezer tábla vörösrézlemezrel és csaknem kétszázezer padlót használtak fel, s a várpalotán három épületszárnyon fejezték be a munkát. a vállalat dolgozói a jövő évben a központi nagy kupola és a sátorformájú kiskupolák vörösrézburkolatának elkészítésével folytatják az épületek tetőfedését. a vár legszebb díszé, a nagy kupola építését a napokban kezdték meg. a picétől a második emelet padlójáig felnyúló pillérekkel készítik el a kupola szilárd alépitményét, s így csak a jövő év első felében nyulik ki majd az új toronyszerkezet a várpalota középső épületéből. /mti/

--

bb 2. ünnepség sopronban a vietnami demokratikus köztársaság megalakulásának 16. évfordulója alkalmából

vid te szb vg

1961. szeptember 10.

a hazafias népfront sopron városi bizottsága a vietnami demokratikus köztársaság megalakulásának 16. évfordulója alkalmából emlékülünnepséget rendezett a Liszt Ferenc művelődési ház nagytermében. az ünnepségen megjelent Nguyen Van-Hong, a vietnami demokratikus köztársaság budapesti nagykövetségének ideiglenes ügyvivője és a nagykövetség több tagja, továbbá az MSZMP városi végrehajtó bizottságának, a városi és a járási tanácsnak, a hazafias népfront megyei, városi és járási bizottságainak vezetői. az ünnepséget dr. Faller Jenő, a hazafias népfront városi bizottságának elnöke nyitotta meg, majd Nguyen Van-Hong ideiglenes ügyvivő mondott ünnepi beszédet. vietnam népe nagy örömmel látja és figyeli a testvéri magyar nép munkájának jelentős eredményeit. a magyar nép eddig is sok segítséget nyújtott nekünk, amiért igen hálásak vagyunk. a mi népeink barátsága megbontathatlan és örök, - mondotta többek között Nguyen Van-Hong és beszédét a magyar és vietnami nép barátságának éltetésével fejezte be. az ünnepség után vietnami és soproni fiatalok kultúrmasorral szórakoztatták a megjelenteket. /mti/

--

le

14.30
15.10

- 1 -